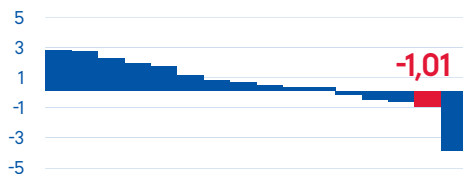


KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG

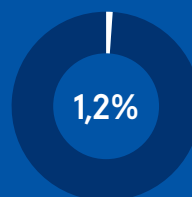
Väga erilaadsetest ettevõtetest koosnev sektor, mille eripäraks on lisandväärtuse loomine läbi elamuste pakumise. Kuivõrd tegemist pole esmatähtsa sektoriga, Sektori käekäik sõltub oluliselt ülejäänud majanduse olukorrast – meelelahutusele kulutatakse raha, kui elutähtsad vajadused on kaetud. Tegevuskeelu kehtestamisel on ainus viis ellujäämiseks riigipoolsed toetused, sest pakutava üleviimine digikanalitesse liigselt väärtust kaotamata on ülimalt keeruline.

KRIISILE VASTUPANUVÕIME INDEKS

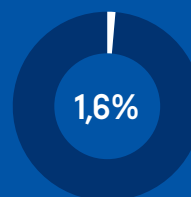
(-5...+5)



HÕIVATUTE OSAKAAL (2019)

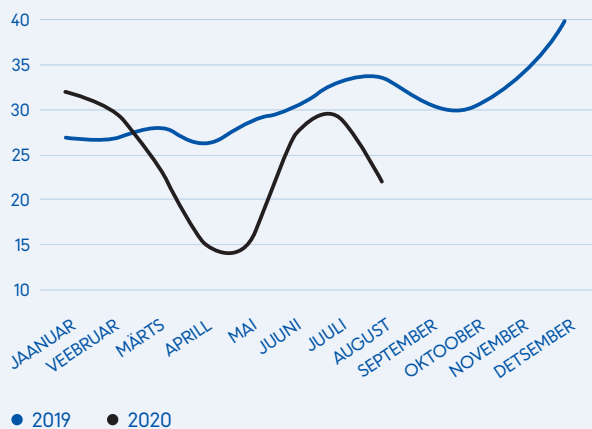


OSATÄHTSUS LISANDVÄÄRTUSES (2019)



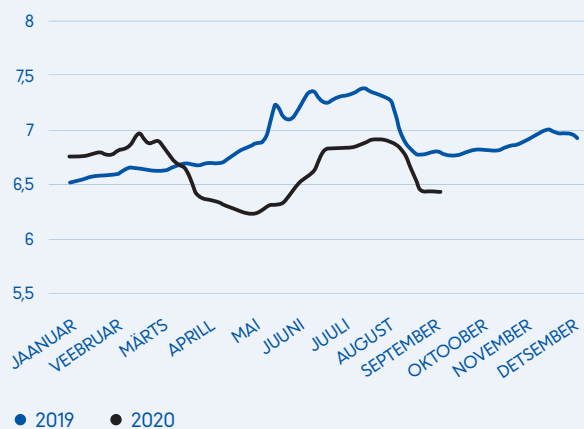
ETTEVÕTETE KUUKÄIVE, 2019-2020

DEKLAREERITUD KÄIVE, MILJONITES EURODES



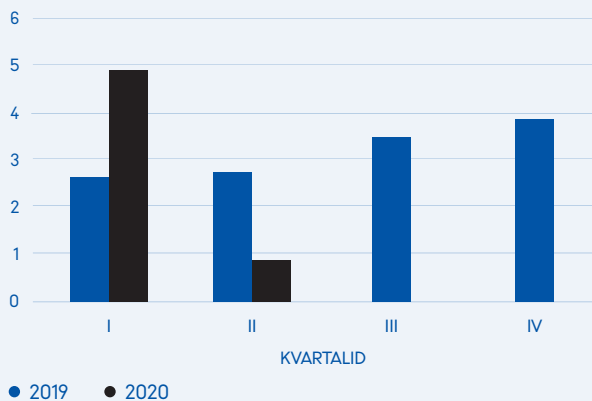
TÖÖSUHTED KOKKU, 2019-2020¹

DEKLAREERITUD TÖÖSUHTED, TUHANTES



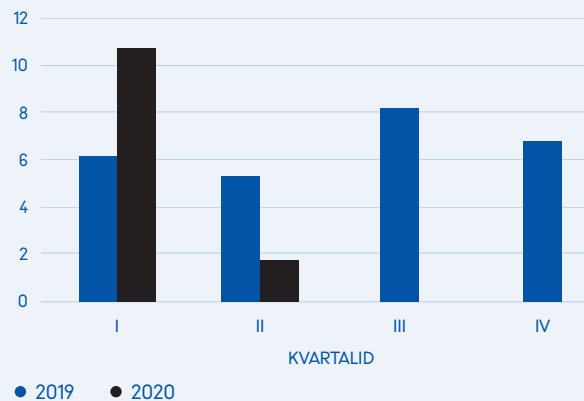
ETTEVÕTETE INVESTEERINGUD MATERIAALSESSE PÕHIVARASSE, 2019-2020

MILJONITES EURODES



ETTEVÕTETE KOGUKASUM (-KAHJUM), 2019-2020

MILJONITES EURODES



VIIRUSKRIISI MÕJUKANALID

- Ürituste (spordi, meelelahutuse jt) korraldamine oli 2+2 reegli tõttu tugevalt takistatud ning ürituste korraldusega tegelevad ettevõtted sattusid raskesse olukorda.
- Kõige otsesemat mõju avaldas meelelahutusasutuste sulgemine, mis peatas vastavate teenuste osutamise.
- Riik eraldas loomevaldkonna kriisiabina täiendava toetuse vabakutselistele loovisikutele mahus 4,3 miljonit eurot, ühtlasi kohustati loomeliite ära kasutama eelmise aasta jääki (ligikaudu 1 miljon eurot). Lisarahastuse abil määrati ligi 1100 vabakutselise loovisiku loometoetust, mida on tavapärasest 10 korda enam.
- Tugevamas seisus on riiklike sihtasutustena tegutsevad teatrid ja tähtajatu töölepinguga näitlejad.
- Keerulisem on vabakutselistel, kelle jaoks on tulevik äärmiselt ebaselge ning toetuste lõppemisel ja viiruskriisi pikenedes 2021. aastasse on tuleb hakata mõtlema elukutse vahetusele.
- Filmide tootmine tuli piirangute tõttu kevadel peatada ja uue sisu loomine oli takistatud.

STRATEEGIAD KRIISI ÜLEELAMISEKS JA TULEVIKUS

- Olukorras, kus valitses tegevuskeeld, toetuti riigitoetustele ja püüti kulusid vähendada.
- Teatrid katsetasid digilavastuste ja videoülekannetega, üritusi viidi üle välitingimustesse.
- Piirangute leevenemisel ja tegevuse jätkamisel hinnati, kas hajutatuse reegli järgimine on võimalik ning finantsiliselt mõistlik (piletitulu ületab kulusid).

TEGURID, MILLE OSAS VALITSEB TULEVIKUS SUUR EBAKINDLUS

Epidemioloogiline olukord

Võimalikud uued piirangud halvaksid sektori tegevuse

Majanduse üldine käekäik

Töötuse kasv ja üldine sissetulekute langus mõjutab meelelahutuse tarbimist

Täiendavad toetusmeetmed

Ebakindlus täiendava kriisiabi eraldamise osas

VÕIMENDUNUD TRENDIDEGA SEOTUD ÄRIVÕIMALUSED JA RISKID

Takistatud riidevaheline liikumine – kuigi suur osa meelelahutusettevõteteid on suunatud siseturu tarbijale, takistavad liikumispriirangud välisesinejate kutsumist. Teatrites on löögi all kokkulepped välislavastajatega. Vajadus ümber orienteeruda kodumaistele esinejatele ja vastavalt ümber kujundada ka turundustegevus.

Teenuste pakkumine digikanalite kaudu – ettevõtted püüavad leida digikanalite kaudu uudseid teenuse osutamise viise, kuid pakutava üleviimine digikanalitesse liigselt väärtust kaotamata on keeruline. Virtuaalsed muuseumituurid, videoteater ja veebikontserdid annavad küll võimaluse tegevust mingil määral jätkata, kuid ei asenda elamust, mida annaks füüsiline kohalolu. Seetõttu on ka inimeste maksevalmidus väiksem. Samuti raskendab digikanalites tegutsemist asjaolu, et inimesed eelistavad seal juba varasemalt kinnistunud meelelahutusvõimalusi nagu YouTube ning online mängud, kuna need on oma formaadilt tuttavamad.

Sisulevi otse lõpptarbijale – traditsiooniline sisulevi on kriisi tulemusel muutumas ja järjest enam keskendutakse otse lõpptarbijale suunatud teenustele, näiteks elava muusika striimimine ja uute filmide levitamine otse koduse videolaenu kaudu. Kasvab lõpptarbijaga kaasamise tähtsus – personaliseeritud soovitusüsteemid, andmeanalüütika, privaatsus ja isikuandmete kaitse.

SEKTORI ETTEPANEKUD RIIGI TEGEVUSEKS, ET TOETADA ETTEVÕTETE PIKAAJALIST KONKURENTSIVÕIMET

- Kriisitoetustega jätkamine erialaspetsiifiliste oskustega töötajate palgal hoidmiseks.
- Eraldada kultuuri- ja loomesektorile ning -majandusele proportsionaalne osa majanduse taastamiseks mõeldud rahastusest.
- Meelelahutusasutuste uuesti sulgemisest hoidumine võimalikult pikalt.
- Kaaluda kultuuriürituste piletitite käibemaksu alandamist 9%-le.
- Pekingi leppe ratifitseerimine tagamaks audiovisuaalse teose esitajatele senisest suuremad õigused.

“Mingi avanemine on toimunud ja see on kindlasti olnud positiivne. Ütleme nii, et sellist riigi lukku panemist meie valdkond küll hästi välja ei kannataks.